

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

1. Olennaiset tapahtumat tilikaudella 2020: Tukea tieteelle

Vuosi 2020 oli Jyväskylän yliopistosäätiön yhdeksästoista varsinainen toimintavuosi. Sääntöjensä mukaisesti säätiö tukee Jyväskylän yliopistoa. Tuki tapahtuu tekemällä yhteistyötä, olemalla julkisesti esillä sekä antamalla taloudellista tukea ja tunnustuksia. Yliopistosäätiö jakaa avustuksia, palkintoja ja apurahoja Jyväskylän yliopiston harjoittamaa tutkimus-, opetus- ja muuta toimintaa varten. Wolmar Schildt on perustanut Yli-opiston rahaston vuonna 1860 ja tämä perustamispäivä (7.3) on omistettu yliopiston päiväksi.

Tilikaudella 2020 jaoimme tunnustuksia ansioituneille yliopistolaisille yhteensä 18,6 t€, ja tuimme yliopiston tiedekasvatusta 20 t€ summalla. Taloudellisen tuen ja tunnustusten lisäksi toinen yliopistosäätiön tärkeä tehtävä on vahvistaa yliopiston ja elinkeinoelämän yhteistyötä. Tätä tehtävää säätiö toteutti hallituksen ja hallintoneuvoston edustajien toimesta verkostoissaan. Koska pandemiatilanteen takia jouduimme perumaan kokoontumiset ja kasvokkaiset tapaamiset, teimme viestintää uutiskirjeen ja mediatiedotteiden muodossa sekä säätiön verkkosivuilla.

1.1. Tuki yliopistolle 2020

Vuoden 2020 tuen kohteeksi päätettiin Jyväskylän yliopiston tiedekasvatustoiminta. Erityisenä kohteena oli tiedekeskus-konseptin valmisteluhanke ja siihen liittyvä Lasten ja nuorten yliopisto (JYUniorit) -toiminta. Tarkoituksena on rakentaa kaikille avointa tiedeviestintä- ja tiedekasvatustoimintaa keskuspaikkana uudistuva yliopiston kirjastorakennus Lähde. Tavoitteena on tutustuttaa kaikenikäisiä kansalaisia yliopistomaailmaan matalalla kynnyksellä sekä innostamalla tieteen, taiteen ja tutkimuksen pariin monitieteisessä oppimisympäristössä. Tärkeitä uusina kehittämisen alueina ovat yrittäjyys- ja innovaatiokasvatus sekä mediakasvatus. Valmisteluhankkeessa hahmoteltiin Tietoniekan yhteistyöverkostoja ja koordinoitumallia. Toiminta rakentuu yliopistossa jo toimivien vahvojen konseptien pohjalle, joita ovat mm. JYUniorit, Ikääntyvien yliopisto, Tutkijoiden yö, yleisöluennot, tiedemuseot ja niiden näyttelyt.

1.2. Palkinnot ja apurahat 2020

Yliopiston vuosijuhlassa 4.3.2020 jaettiin seuraavat yliopistosäätiön palkinnot:

- Tieteellisen tiedon julkistamispalkinto (5 000 €):
professori Janne Kotiaho, bio- ja ympäristötieteiden laitos
- Hyvä opettaja-palkinto (3 400 €): liikuntafysiologian yliopistonopettaja Teemu Pullinen, liikuntatieteiden tiedekunta
- Hyvä väitöskirja –palkinto (3400 euroa) Christian Stutz (historian ja etnologian laitos)
- Hyvä esimies –palkinto (3400 euroa) avoimen yliopiston johtaja Jukka Lerkkanen
- Kulttuuripalkinto (3400 euroa) avoimen tiedon keskuksen intendentti Pirjo Vuorinen

Lisäksi säätiö lahjoitti Jyväskylän yliopiston Vuoden alumni -palkinnoksi Kirsi Neuvosen grafiikkateoksen. Palkinnon sai rehtorin johtaman valintatoimikunnan myönnöstä vapaa toimittaja ja tietokirjailija Juha Kauppinen.

Säätiö uudisti syksyllä 2020 jakamiensa palkintojen käytänteitä ja valintaprosessia yhteistyössä yliopiston kanssa. Uudistuksen tavoitteena on lisätä palkintojen tasapuolisuutta: kaikki palkinnot ovat arvoltaan 3000 € ja ne kaikki jaetaan vuosijuhlassa. Lisäksi palkintotyyppejä uudistamalla tuodaan huomiota myös huippututkimukseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Kaikkien palkintotyyppien saajat ovat yliopistoyhteisön vapaasti ehdotettavissa, ja palkintoesitykset yliopistosäätiön hallitukselle valmistelevat yliopiston erilliset toimikunnat.

Palkintokategoriat:

- **Tutkimus ja opetus:** tieteellinen läpimurto -palkinto, hyvä väitöskirja -palkinto, hyvä opettaja -palkinto, kehittäjäopettajapalkinto
- **Yhteiskunnallinen vuorovaikutus:** innovaatio-, yrittäjyys- ja yritys yhteistyöpalkinto, tiedeviestintäpalkinto, vaikuttajapalkinto, vuoden alumni -palkinto (taideteos)
- **Yhteisön kehittäminen:** hyvä lähijohtaja -palkinto, yhteisöllisyyspalkinto

1.3. Muuta toimintaa vuoden 2020 aikana

Yliopistosäätiö kilpailutti varainhoitajansa ja teki uudet varainhoidon sopimukset vuoden 2020 alussa. Sijoitustoiminta jatkuu valtuutettujen varainhoitajien toimesta vuonna 2019 päivitetyn sijoitusstrategian linjauksin. Säätiö myi vuonna 2020 kaksi liikehuoneistoa ja viisi asuinhuoneistoa, ja sijoitti saadut varat sijoitusstrategiansa mukaisesti.

Jyväskylän yliopistosäätiöllä on edustus Eero ja Erkki Fredriksonin säätiössä →2020, Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry:ssä, Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiössä, Niilo Mäki säätiössä sekä W.S. Schildtin rahastossa. Jyväskylän yliopistosäätiön on Keski-Suomen kauppakamarin sekä Jyväskylän kesäyliopistoyhdistyksen jäsen.

Tilikauden aikana yliopistosäätiöllä ei ole ollut omaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

2. Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tullut esiin sellaisia tapahtumia tai epävarmuustekijöitä, joilla olisi vaikutusta esitettyihin tilinpäätöslukuihin. Koska säätiön sijoitushorisontti on 5-10 vuotta, odotamme, että esimerkiksi koronapandemian mahdolliset vaikutukset tasaantuvat pitkällä aikavälillä. Säätiön sijoitustoiminta jatkuu vakaana ja hajautettuna ja rahoitusasema on suhteellisen vahva.

Sijoittajaprofiilin osalta säätiö jatkaa toimintaa maltillisena ja pitkäjänteisenä sijoittajana. Se haluaa myös olla vastuullinen ja eettinen sijoittaja. Toiminnan laadun ja laajuuden arvioidaan pysyvän samalla tasolla vuoteen 2020 verrattuna.

Vuoden 2021 aikana yliopistosäätiö haluaa edelleen profiloitua toiminnassaan yliopiston itsenäisenä tukijana ja näkyä yliopiston arjessa ja juhlassa. Toiminnan painopiste tulee edelleen olemaan ansioitumisesta palkitsemisesta. Jaettavia tunnustuksia arvioidaan vuosittain. On tärkeää suunnata huomiota haluttuihin kohteisiin tunnustusten avulla. Vuorovaikutusta edistetään maakuntatapahtumalla, aktiivisella hallituksen ja hallintoneuvoston työskentelyllä sekä tukemalla yliopiston vaikuttavuustyötä, kuten tiedekasvatusta ja kansalaistiedettä.

Yliopistosäätiö tuo vaikutusvaltaiset verkostonsa Jyväskylän yliopiston varainhankintakampanjan 2020-2021 tueksi. Vuodeksi 2021 ei ole suunniteltu säätiön omaa rahankeräystä.

3. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yliopistosäätiön riskit on jaoteltu strategisiin, taloudellisiin, operatiivisiin ja vahinko- ja keskeytysriskeihin. Riskejä hallitaan arvioimalla toimintaympäristön, varallisuuden ja hallinnon riskiherkkyyttä etukäteen ja riittävällä aikajänteellä. Havaittujen riskien epäkohtia minimoidaan yhteistyöllä ja tiedon keräämisellä, yliopistojen ja rahoitusmarkkinoiden toimintakenttää seuraamalla sekä sopimusteknisesti ja aktiivisella hallinnon työskentelyllä. Yliopistosäätiön toiminnan riskitaso on kokonaisuutena siedettävä.

Strategisia riskejä ovat yhteiskunnallisen tilanteen ja myös kansainvälisten tapahtumien vaikutukset yliopistosäätiön toimintaan. Erityisen herkästi heilahtelut näkyvät myös sijoitustoiminnassa, mutta toisaalta yliopistosäätiön sijoittajaprofiilin ja aikajänteiden huomioiden puskuria on kertynyt myös epävarmemmista ajoista selviytymiseen. Näin ollen koronapandemiankaan ei odoteta tuovan voimakkaita pitkän aikavälin vaikutuksia säätiön talouteen. Avainyhteistyökumppanit tulee valita huolella ja edellyttää ammattitaitoa ja strategista pitkäjänteisyyttä. Lisäksi investointeja ja sijoitusomaisuuden

kokoa tulee arvioida, jotta sijoitukset tukevat toimintaa, mutta eivät vaaranna likviditeettiä.

Taloudellisista riskeistä olennaisimpia ovat rahoitus- ja korkoriskit sekä markkina- ja likviditeettiriskit. Yliopistosäätiöllä on taseen kokoonsa nähden olennainen ja yhä kasvanut omistus arvopapereissa. Näiden osalta riskejä pyritään hallitsemaan riittäväillä hajautuksilla, sopimuksilla ja markkinatilanteeseen perehtymällä. Riskiä on myös pyritty hallitsemaan vahvistamalla säätiön hallituksen omaa varainhallinnan ja sijoitustoiminnan osaamista. Lisäksi huoneistokaupoilla haluttiin vapautua vaikeasti vuokrattavista, vanhahkoista liikekiinteistöistä, joiden ylläpito oli jo pitkään osoittautunut taloudelliseksi haasteeksi.

Operatiivisia riskejä ovat imago- ja henkilöriskit sekä raportointiriskit ja toisaalta lainsäädännöstä tulevien määräysten vaikutus säätiön toimintaan. Vahinko- ja keskeytysriskit liittyvät kiinteään omaisuuteen, mutta näiden merkitys ei säätiön näkökulmasta ole olennainen.

4. Arvio ja tunnusluvut taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Jyväskylän yliopistosäätiön toiminnan taloudellisen perustan muodostavat sijoitustoiminnan tuotot. Säätiön omaisuus on arvopapereissa ja kahdessa huoneisto-osakkeessa. Tilikauden aikana säätiön kiinteistö-omaisuus väheni merkittävästi. Säätiön hallussa on kaksi uudehkoa asuinhuoneistoa, jotka ovat vuokrattuja.

Arvopaperien varainhoito on keskitetty sijoitussalkkuihin ja hajautettu kahdelle eri toimijalle. Allokaatioissa tai sijoitusstrategiassa ei ole tehty olennaisia muutoksia tilikauden aikana. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos parani tilikauden aikana olleen 325 t€ (382,6 %). Tämä muutos tulee pääasiassa sijoitusten, osakkeiden ja osuuksien myyntivoitosta. Sijoitustoiminnan kokonaistulos on päättyneeltä tilikaudelta 410 t€ (2019 85 t€). Rahasto-osuudet ja pörssiosakkeet on arvostettu hankintamenoonsa ja näiden markkina-arvo on tilinpäätöshetkellä 70 t€ kirjanpitoarvoa parempi.

Varsinaisen toiminnan tulos muuttui tilikauden aikana +16,6 t€ (19,7%). Kokonaisuutena varsinaisen toiminnan tulos on päättyneeltä tilikaudelta -67,5 t€ (2019 -84,1 t€).

Jyväskylän yliopistosäätiön tunnusluvut taloudellisesta asemasta (t€)

Jyväskylän yliopistosäätiön tunnusluvut	2020	2019	2018
Kokonaistuotot	529,9	145,2	195,9
Tuottojäämä (ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa)	-67,5	-84,1	-88,2

Tuottojäämä-%		-	-
Tilikauden ylijäämä	353,5	0,4	32,3
Taseen loppusumma	3510,8	3 157,8	3 200,5
Oman pääoman tuotto-% (100*(nettotulos/oikaistun opo keskimäärin)	10,1	0,02	1,0
Omavaraisuusaste -% (100*(omat varat/oikaistun taseen loppusumma)	99,9	99,8	98,8

5. Hallinto

5.1.Säätiön hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston vuosikokous pidettiin 7.4.2020 klo 15.00. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Markku Andersson ja varapuheenjohtajana Jukka Akselin.

Hallintoneuvoston jäseniä olivat Sanna-Mari Jyräkoski (ent. Hynninen), Jesse Järvinen, Vesa Kataja, Jaakko Kiiskilä, Heli Leinonkoski, Timo Koivisto, Katriina Pilppula, Jukka Lassila, Pekka Mervola, Matti Mäkinen, Antti Määttä, Veli-Matti Jaatinen, Pasi Patrikainen (7.4. saakka), Mikko Punjala, Jaakko Puurula, Kati Rauhaniemi, Jari Rautjärvi, Pasi Sorri, Kaija Taipale, Matti Tuononen, Pirkko-Liisa Vesterinen ja Seppo Virta. Pasi Patrikaisen erottua hallintoneuvoston jäsenenä jatkoi 7.4. alkaen Minna Oinas.

Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on kolme vuotta.

5.2.Hallitus

Säätiön hallitukseen kuuluivat Seppo Virta puheenjohtajana (7.4.2020 saakka), Antti Määttä (varapuheenjohtajana 7.4. saakka ja puheenjohtajana 7.4. alkaen), Keijo Hämäläinen, Jaakko Kiiskilä, Sanna-Mari Jyräkoski (ent. Hynninen; 7.4. alkaen varapuheenjohtaja), Päivi Seppä sekä Veli-Matti Jaatinen 7.4. alkaen.

Hallituksen toimikausi on yhden kauden mittainen. Hallitus piti vuoden 2020 aikana kahdeksan kokousta.

5.3.Muu hallinto

Yliopistosäätiö hankkii asiamiespalvelun Jyväskylän yliopistosta. Säätiön asiamiehen tehtävää hoitaa Anu Mustonen oman tehtävänsä (yliopiston yhteiskuntasuhdepäällikkö) ohessa. Säätiöllä ei ole ollut palkattua henkilökuntaa vuonna 2020.

Tilintarkastajina on toiminut KMPG Oy Ab.

5.4 Hallinnon palkkiot

Säätiön hallitukselle tai hallintoneuvostolle ei ole maksettu palkkioita.

Asiamiespalvelusta säätiö maksaa Jyväskylän yliopistolle korvausta 1000 € kuukaudessa lisättynä kulloinkin voimassaolevalla arvonlisäverolla.

5.5.Lähipiiri

Jyväskylän yliopistosäätiön lähipiiri muodostuu säätiön hallituksesta, hallintoneuvostosta, asiamiehestä ja tilintarkastajista.

Lähipiirirekisteriin on koottu säätiönlain tarkoittamat lähipiiritiedot säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä sekä asiamiehestä ja tilintarkastajista. Lähipiirirekisterin tiedot kattavat säätiön johtamiseen ja päätöksen tekoon kuuluvien henkilöiden perheenjäsenten ja määräysvallassa toimivien yhteisöjen, säätiöiden tai muiden intressitahojen tiedot. Asiamies hallinnoi rekisteriä ja sitä päivitetään vuosittain ja lähipiiriin kuuluvan henkilön lähipiirimuutosten yhteydessä.

5.5.1. Palkat, palkkiot ja tunnustukset

Asiamies ei ole työsuhteessa säätiöön. Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenille ei ole maksettu palkkioita. Lähipiiriin kuuluville luonnollisille henkilöille ei ole maksettu tavanomaisesta poikkeavia palkkoja, palkkioita eikä eläke-etuuksia. Jaetut tunnustukset ovat dokumentoitu ja niistä viestitään julkisesti. Tunnustuksen akateemiset ja muut myöntämiseen vaikuttaneet perusteet yksilöidään kunkin palkittavan osalta. Hallitus päättää jaettavista tunnustuksista eri ryhmien (tiedeneuvosto, koulutusneuvosto, vali

5.5.2. Lainat, vastuut ja vakuudet

Jyväskylän yliopistosäätiö ei ole antanut tai vastaanottanut lainoja, vastuuta tai vakuuksia lähipiirinsä kanssa.